

مزایای قانون جدید نقل و انتقال سوابق بیمه‌ای

فرد در میانه مسیر از انجام آن صرف‌نظر کند. تصویب و ابلاغ بخشنامه جدید در این مورد اقبال عمومی به انتقال سوابق بیمه‌ای را ارتقا داده که در نتیجه آن تعداد بیشتری از شرکای اجتماعی به این کار روی آورده‌اند.

مهم و مؤثر در کنار پایداری، کفایت و جامعیت صندوق‌های بازنشستگی موضوع حکمرانی بیمه‌ای و بازنشستگی است.»

اکبر پورروشن افزود: «با نگاه کلان به موضوع نقل و انتقال سوابق بیمه‌ای، این مهم در قالب قانون یا بخشنامه جدید امکان تأثیرگذاری بر مجموعه نظام بازنشستگی کشور را خواهد داشت. این تغییرات مرتبط با قانون به نحوی حکمرانی نظام بیمه‌ای کشور را متأثر می‌کند که بیمه‌شدگان در انجام امور مرتبط با تجمع سوابق بیمه‌ای با فرایندی تسهیل شده مواجه باشند.»

او ادامه داد: «امروزه در نظام‌های بیمه‌ای و بازنشستگی جهان، اصلاحات مرتبط با صندوق‌های بیمه‌ای به سمتی میل می‌کند که انعطاف بیشتری در راستای بهره‌مندی بیمه‌شدگان از مزایای مربوطه ایجاد شود. این اصلاحات باید قابلیت انتخاب بیمه‌شدگان و پویایی را افزایش دهد. تسهیل نقل و انتقال سوابق بیمه‌ای از این جهت ظرفیت اثربخشی بر روند راهبری نظام بازنشستگی را دارد. همچنین این مجموعه اقدامات می‌تواند اختیار عمل را در ارتباط با استفاده بیمه‌شدگان از خدمات صندوق‌ها و سازمان‌های بیمه‌ای بیشتر کند.»

اکبر پورروشن توضیح داد: «با توجه به بند مهم مرتبط با احتساب سود مشارکت بابت حق بیمه در قالب بخشنامه جدید نقل و انتقال سوابق بیمه‌ای شرایط منصفانه‌تری را ایجاد می‌کند. به‌صورت ویژه در شرایط تورمی امکان مقایسه و معادل‌سازی مبلغ پرداختی حق بیمه سال‌های گذشته با امروز وجود ندارد. دلیل آن را باید در تفاوت قدرت خرید حق بیمه پرداختی در سال‌های مختلف دانست. البته گرچه نرخ سود پایین‌تر از میزان تورم است، اما همین شرایط نسبت به عدم لحاظ تورم، از نظر پرداختی وضعیت بهتری را برای بیمه‌شدگان رقم زده و این مهم قدرت انتخاب و اختیار گسترده‌تری برای آنان ایجاد می‌کند. از طرفی با اعمال بخشنامه جدید انتقال سوابق بیمه‌ای احتمال افزایش ورودی‌های سازمان تأمین اجتماعی وجود دارد. در این وضعیت باید رشد منابع این نهاد بیمه‌ای را متصور باشیم.»

این کارشناس بیمه‌های اجتماعی بیان کرد: «مجموعاً تأثیر نقل و انتقال سوابق بیمه‌ای را باید در حوزه فرایندها و حکمرانی نظام بیمه‌ای و تأمین اجتماعی کشور دانست. این فرایندها در واقع ارائه خدمات و تسهیل‌گری حوزه مورد نظر را در قبال جامعه بیمه‌شدگان و افراد تحت پوشش صندوق‌ها و سازمان‌های بیمه‌ای به دنبال خواهد داشت. اعمال بخشنامه جدید مربوط به انتقال سوابق بیمه‌ای، علاوه بر بهبود وضعیت پایداری صندوق‌های بازنشستگی با تسهیل ارائه خدمات، افزایش رضایتمندی جامعه بیمه‌شدگان تحت پوشش و رشد سرمایه اجتماعی را در پی دارد. طبیعتاً مزایای اشاره شده، همراهی بیشتر بیمه‌شدگان با سازمان‌ها و صندوق‌های بیمه‌گر اجتماعی را به ارمغان می‌آورد.»

سوابق بیمه‌ای و برقراری مستمری جمع در هیأت دولت، گفت: «پس از ابلاغ قانون نقل و انتقال سوابق بیمه یا کسور بازنشستگی بین صندوق‌های بازنشستگی و تجمع سوابق بیمه‌ای اشخاص، متن پیش‌نویس اولیه آیین‌نامه اجرایی قانون مذکور تهیه شد. صندوق‌های بازنشستگی از طریق این سند نسبت به نقل و انتقال سوابق بیمه یا کسور بازنشستگی متقاضیان بین صندوق‌های بازنشستگی و برقراری مستمری جمع اقدام خواهند کرد.»

اسمعیلی شهیم‌زادی تأکید کرد: «موضوع پرداخت مستمری جمع برای اولین بار در کشور اجرایی خواهد شد، به‌طوری که افراد با سابقه بیمه‌پردازی در صندوق‌های مختلف، می‌توانند از هر صندوق به نسبت سابقه بیمه‌پردازی مستمری دریافت کنند. در صورت نقل و انتقال سوابق، وجوه حق بیمه انتقالی به صندوق مقصد به‌روز رسانی شده و افراد نسبت به قانون قبلی مابه‌التفاوت کمتری می‌پردازند.»

تأثیر انتقال سوابق بیمه بر صندوق‌های بازنشستگی
«نرگس اکبر پورروشن»، عضو هیأت علمی پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی و کارشناس بیمه‌های اجتماعی در ارتباط با تأثیرگذاری نقل و انتقال سوابق بیمه‌ای در حوزه حکمرانی صندوق‌های بازنشستگی کشور، به «آتی‌نو» گفت: «در این باب صرفاً موضوع تأثیرگذاری قانون جدید نقل و انتقال سوابق بیمه‌ای بر پایداری یک صندوق بازنشستگی نیست و ابعاد مهم دیگری از این موضوع تأثیر می‌پذیرد. در واقع مسئله نظام بازنشستگی و صندوق‌های بیمه‌ای باید از زوایای مختلف و به‌طور ویژه انتقال سوابق بیمه‌ای بین صندوق‌ها و سازمان‌های بیمه‌ای مختلف مورد توجه قرار گیرد. یکی از ابعاد

احراز شرایط مستمری بازنشستگی قابل احتساب است که بیمه‌شده در زمان درخواست بازنشستگی دارای حداقل ۱۰ سال سابقه پرداخت حق بیمه مقرر در قانون تأمین اجتماعی باشد. همین‌طور سوابق انتقال یافته از سایر صندوق‌ها به تأمین اجتماعی در احراز شرایط و میزان مستمری از کارافتادگی و بازنماندگان، عیناً ملاک محاسبه قرار خواهد گرفت.

انتقال وجوه حق بیمه به صندوق مقصد

بخشنامه مربوط به همچنین درباره نحوه انتقال حق بیمه از سازمان تأمین اجتماعی به سایر صندوق‌ها توضیحاتی داده است. در ارتباط با درخواست‌هایی که از تاریخ لازم‌الاجرا شدن آیین‌نامه اجرایی قانون در ۱۹ اسفندماه سال ۱۴۰۲ از سوی صندوق مقصد دریافت می‌شود، هنگام انتقال حق بیمه از سوی تأمین اجتماعی به دیگر صندوق‌ها باید وجوه مربوط به سال‌های قابل انتقال براساس نرخ سود اوراق مشارکت یک‌ساله اعلامی بانک مرکزی در زمان درخواست، محاسبه، به‌روز رسانی و با اصل حق بیمه قابل انتقال، به صندوق مقصد منتقل شود. همچنین با توجه به ارائه خدمات درمانی و تعهدات کوتاه‌مدت تأمین اجتماعی به بیمه‌شدگان، بر مبنای تبصره «۲» ماده (۳) قانون یادشده، قبل از انجام به‌روز رسانی، سهم درمان (نه/ بیست و هفتم) و سهم تعهدات کوتاه‌مدت (یک/ بیست و هفتم) از مبلغ حق بیمه قابل انتقال، کسر می‌شود.

پرداخت مستمری جمع برای اولین بار در کشور

پیش از این «سمیرا اسمعیلی شهیم‌زادی»، سرپرست دفتر بیمه‌های اجتماعی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی ۲۸ دی‌ماه سال ۱۴۰۲ با اعلام تصویب آیین‌نامه جدید نقل و انتقال

نقل و انتقال سوابق بیمه‌ای (یا کسور بازنشستگی) و تجمع سوابق بیمه‌ای اشخاص معمولاً روندی دشوار و همراه با پیچیدگی‌های اداری خاص بوده است. امری که گاه سبب می‌شد تا

بخشنامه قانون جدید نقل و انتقال سوابق بیمه یا کسور بازنشستگی بین صندوق‌های بازنشستگی و تجمع سوابق بیمه‌ای اشخاص مصوب یازدهم اردیبهشت‌ماه سال ۱۴۰۲ مجلس شورای اسلامی و آیین‌نامه اجرایی قانون مذکور مصوب ۲۷ دی‌ماه سال ۱۴۰۲ هیأت وزیران، اواسط خردادماه سال جاری به شعب و واحدهای اجرایی سازمان تأمین اجتماعی ابلاغ شد.

بر این اساس با آغاز اجرای قانون جدید، قانون نقل و انتقال حق بیمه یا بازنشستگی مصوب ۲۷ خردادماه سال ۱۳۶۵ و ماده «یک» قانون تعدیل نیروی انسانی دستگاه‌های دولتی مصوب ۲۷ فروردین‌ماه سال ۱۳۶۶ مجلس شورای اسلامی منسوخ و تغییراتی در نحوه نقل و انتقال سوابق بین صندوق‌های بازنشستگی ایجاد شده است.

تفاوت قانون قدیم و جدید انتقال سوابق بیمه

مقایسه قانون جدید نقل و انتقال سوابق بیمه با قانون قبلی این نکته را برجسته می‌کند که پیش‌تر حق بیمه سنوات گذشته متقاضیان در صندوق مبدأ، عیناً به صندوق مقصد منتقل می‌شد. در قانون جدید، وجوه حق بیمه یا کسور بازنشستگی، بدو ابراساس آخرین نرخ سود اوراق مشارکت اعلامی از سوی بانک مرکزی در زمان درخواست از طرف صندوق مبدأ محاسبه و به‌روز رسانی شده و با اصل حق بیمه به صندوق مقصد منتقل و مبلغ مابه‌التفاوت (براساس مقررات صندوق مقصد) با تکلیف پرداخت متقاضی حتی به صورت اقساط کاهش می‌یابد.

جزئیات ارائه درخواست انتقال سوابق به تأمین اجتماعی
طبق بخشنامه مذکور، بیمه‌شدگان فعال و مستمری‌بگیران که به‌علت انتقال، استعفا، باخريد خدمت، اخراج، انفصال دائم و تغییرات ساختاری ناشی از ادغام، انحلال و واگذاری‌ها رابطه استخدامی آنان با کارفرمای متبوع قطع و بتبع آن از عضویت و شمول صندوق بازنشستگی مربوطه خارج و تحت پوشش تأمین اجتماعی قرار گیرند، می‌توانند با همراه داشتن حکم قطع رابطه استخدامی یا حکم تغییر نظام بیمه‌ای به شعبه ذی‌ربط جهت ارائه درخواست نقل و انتقال سوابق مراجعه کنند.

شرط ۱۰ سال سابقه پرداخت بیمه

به استناد قانون نحوه تأثیر سوابق انتقال یافته بر سازمان تأمین اجتماعی برای استفاده از مزایای مقرر در قانون تأمین اجتماعی و قانون تفسیریه قانون مذکور، سوابق برای افرادی که از تاریخ تصویب قانون مزبور در ۹ اردیبهشت‌ماه سال ۱۳۸۰ از عضویت صندوق قبلی خارج و در ردیف بیمه‌شدگان تأمین اجتماعی قرار گرفته‌اند، به شکلی در

ارتقای خدمات تأمین اجتماعی با هوشمندسازی لیست حق بیمه

ارائه خدمات غیرحضورى به حدود ۴۷ میلیون بیمه‌شده و مستمری‌بگیر در سه سال اخیر یکی از دستاوردهای بزرگ سازمان تأمین اجتماعی محسوب می‌شود. در این حوزه اجرای لیست هوشمند حق بیمه در سراسر کشور از مزایای خدمات الکترونیک برای جامعه کارفرمایان تحت پوشش است. تحقق اجرای کامل لیست هوشمند حق بیمه برای بیش از یک

اجرای موفق لیست هوشمند حق بیمه قرار بود در خردادماه سال ۱۴۰۳ به نتیجه نهایی برسد که این موضوع به تازگی با اعلام دامون رشد دستمزدها و مزایای مشمول کسر حق بیمه و جلوگیری از بروز خطا و اعتراض کارفرمایان را باید از مزایای هوشمندسازی لیست حق بیمه برشمرد.

بنابراین با اجرای پروژه لیست هوشمند حق بیمه از سوی تأمین اجتماعی و بهره‌برداری کارفرمایان و تعمیم کشوری آن، همه پردازش‌های فهرست حق بیمه کارفرمایان به‌صورت متمرکز، هوشمند و هم‌زمان با تکمیل لیست انجام می‌گیرد. در این راستا کارفرما فرصت رفع نواقص لیست حق بیمه را پیش از ارسال آن دارد.

پرداخت برخط و آسان حق بیمه، جلوگیری از تضییع حقوق بیمه‌شدگان ناشی از خطای کاربری احتمالی، انجام برخط پردازش‌های لیست و مطلع شدن برخط کارفرمایان از نتیجه پردازش‌ها و کاهش ازدحام در شعب و پیشگیری از معطل شدن مراجعان، از دیگر دستاوردهای اجرای لیست هوشمند حق بیمه محسوب می‌شود.

در حال حاضر فرایند ارسال لیست هوشمند حق بیمه، در کل کشور از طریق سامانه (es.tamin.ir) قابل بهره‌برداری و امکان ارسال لیست به‌صورت ۲۴ ساعته مهیا شده است. کارفرمایان می‌توانند در تمامی ساعات شبانه‌روز، اقدام به ارسال لیست و پرداخت حق بیمه کنند.

توسعه روزافزون بیمه‌شدگان و نهادینه کردن فرهنگ بیمه‌ای در جامعه به عنوان بخشی از مهم‌ترین اهداف زیربنایی داز طریق تعامل سازمان تأمین اجتماعی با شرکای اجتماعی قابل دستیابی است. به عبارتی تحقق گسترش پوشش بیمه‌ای تأمین اجتماعی علاوه بر سازوکارهای مؤثر در رشد بیمه‌شدگان، حفظ و تقویت بستر تعاملی با جامعه بیمه‌شدگان، مستمری‌بگیران و کارفرمایان را نیاز دارد.

نگرش نوین مدیران ارشد سازمان تأمین اجتماعی در راستای توسعه و تعامل با سایر دستگاه‌ها و سازمان‌ها به‌منظور نشر فرهنگ بیمه‌ای در کنار گسترش تعامل با گروه‌های مختلف تحت پوشش از دیگر موضوعات مورد توجه در حوزه‌های مرتبط با فرهنگ بیمه‌ای است.

تعامل همه‌جانبه با شرکای اجتماعی را باید موضوعی دانست که ارزش بالا و سودمندی بیمه‌های اجتماعی و رضایتمندی و هدفمندی سازمان تأمین اجتماعی را برای جامعه تحت پوشش مشخص می‌کند. این سازمان با ارائه تعهدات بیمه‌ای و خدمات درمانی به بیمه‌شدگان و مستمری‌بگیران، بخش قابل توجهی از ارتباط اثربخش با جمعیت ۴۷ میلیون نفری تحت پوشش را تحقق می‌بخشد. به این واسطه تقویت ابعاد مختلف نظام تعاملی، ارتباطی و هم‌افزایی با شرکای اجتماعی با سازمان تأمین اجتماعی باید در دستور کار باشد.

با توجه به نگاه محوری سازمان تأمین اجتماعی به همه شرکای اجتماعی از قبیل کارفرمایان، کارگران و مستمری‌بگیران و نقش همه گروه‌های تحت پوشش در حوزه توسعه و تعمیم بیمه‌های اجتماعی، عنصر مهم جهت ایجاد و حفظ اعتماد بین شرکای اجتماعی سازمان را می‌توان اقعاع آنان از طریق پاسخگویی مطلوب به خواسته‌ها و برگراری همایش‌ها و نشست‌های مشترک و شناخت انتظارات متقابل برشمرد.

در سال‌های اخیر نگاه سازمان تأمین اجتماعی در نوع برخورد با شرکای اجتماعی تغییر کرده و به‌صورت هدف‌دار و ضابطه‌مند، به سمت مشارکت بیشتر در نقش مشورتی و تصمیم‌سازی مخاطبان به‌ویژه کارفرمایان هدایت شده است.

اصل سه‌جانبه‌گرایی بر پایه مشارکت سه‌جانبه کارفرما، کارگر و دولت شکل گرفته و از جایگاه ویژه‌ای در ارکان مدیریتی و تصمیم‌گیری سازمان تأمین اجتماعی برخوردار است. در این راستا طبقه‌بندی مخاطبان با توجه به شرکای اجتماعی و نیازهای آنان یک ضرورت محسوب می‌شود. با توجه به مواجهه تأمین اجتماعی با طیف متنوع و گسترده مخاطبان نظیر کارگران، بازنشستگان و کارفرمایان اساس تعامل این سازمان با شرکای اجتماعی باید بر مخاطب‌شناسی، مخاطب‌محوری، مخاطب‌سنجی و مخاطب‌گرایی استوار شود.

سازمان تأمین اجتماعی به عنوان بزرگ‌ترین ارائه‌دهنده بیمه‌های اجتماعی کشور با گستردگی و تنوع کارکردها و شناسایی حوزه‌های سرمایه‌گذاری و با رویکرد نظام تعاملی، ارتباطی سازنده و دوسویه با شرکای اجتماعی، در عرصه قانون‌گذاری‌ها، تصمیم‌گیری‌ها و سیاست‌گذاری‌ها نقش آفرین است.

شرکای اجتماعی نیز باید به اندازه سهم خود در تأمین منابع تأمین اجتماعی، تصمیم‌سازی‌های کلان و تدوین قوانین و مقررات این سازمان مشارکت داشته و تقویت تعامل با این نهاد بیمه‌گر را از این طریق دنبال کنند. ضرورت دارد سازمان تأمین اجتماعی در قالب نهاد عمومی و غیردولتی و با ماهیت بین‌سلسلی خود، راهبری و حکمرانی هم‌سویا منافع و مصالح شرکای اجتماعی را مورد توجه قرار دهد.

این سازمان در سال‌های اخیر تشکل‌ها را به عنوان یک رکن اثرگذار در حوزه‌های تصمیم‌گیری مؤثر دانسته و از رویکرد هم‌افزایی، همکاری و تفکر جمعی در ارائه اطلاعات به مشتریان، شفاف‌سازی و ایجاد اعتماد گام‌های مثبتی برداشته است. شفافیت و پاسخگویی به شرکای اجتماعی یکی از راهبردهای سازمانی تأمین اجتماعی در ایجاد اعتماد دوسویه بین این نهاد بیمه‌ای و همه گروه‌های اجتماعی بهره‌مند از مزایای این سازمان به حساب می‌آید و نقش مؤثر و تسهیل‌گری را ایفا می‌کند.

در مجموع راهکارهای تعاملی جهت ارتقای جایگاه بیمه‌های اجتماعی، پایداری سازمان تأمین اجتماعی و بهبود ارائه خدمات به بیمه‌شدگان شامل استفاده از ابزار و بسترهای قانونی جهت رشد و توسعه تعامل بین تأمین اجتماعی و همه افراد و اقشار تحت پوشش این سازمان و گسترش تعامل با سازمان‌ها و نهاد‌های مرتبط و بهره‌مندی از راهبردهای کلان و اساسی در راستای تعمیم بیمه‌های اجتماعی است.